

OUTCOMES AND ADMINISTRATIVE MANAGEMENT OF NCDs BY DISTRICT HEALTH SYSTEM IN THE PHANOM DISTRICT, SURATHANI PROVINCE

JITTIKORN POLKAEW 5437346 ADPM/M

M.P.H.M.

THESIS ADVISORY COMMITTEE: BANG-ON THEPTHEIN, Ph.D., SUPATTRA SRIVANICHAKORN., Ph.D.

ABSTRACT

This qualitative research aims to study the outcomes and management of chronic non-communicable diseases (e.g., diabetes, hypertension) of Phanom District, Surat Thani Province, Thailand. The data were collected using documents review (2012-14), in-depth interviews and groups interviews with managers and relevant staff at the provincial, district and sub-district levels and also the clients. The preliminary findings were presented to stakeholders at a workshop to solicit input and validation. The formulation of policy and measures to address the challenge of non-communicable disease (NCD) is primarily a function of national agencies such as the Ministry of Public Health (MOPH), the National Health Security Office (NHSO) and the Thai Health Promotion Foundation (THPF). The MOPH and NHSO develop the strategies and project plans. The NHSO focuses on implementation systems, evaluation and financial support in accordance with quality standards of management. The THPF supports disease prevention activities at the sub-regional and provincial levels, stratified by departmental specialties and sectional roles and responsibilities. The disease control sector manages projects on treatment, health education and behavior change interventions to reduce NCD. The health promotion sector manages the DPAC clinic activity. These two sectors operate somewhat independently of each other. At the sub-provincial level, the district health system consists of the Phanom Community Hospital, the District Health Office (DHO) and Tambon health promotion hospitals (THPH) in the districts. The district health system works corporately with partners, such as local administration organization, other ministry offices, communities, and civil society groups. The wide range of activities to address the NCD challenge has been organized by the district health system under the PHANOM Project strategy. Oversight is provided by the NCD CUP Board which also issues guidelines for action plan evaluation and surveillance. Case management of the NCD Clinic already meets quality standards; thus, the focus of the district is on NCD prevention and control, with challenge indicators, targets and intensified implementation.

KEY WORDS: OUTCOME / MANAGEMENT / NON-COMMUNICABLE DISEASE / DISTRICT HEALTH SYSTEM

171 pages

ผลลัพธ์และการบริหารจัดการโรคไม่ติดต่อเรื้อรังโดยระบบสุขภาพอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี

OUTCOMES AND ADMINISTRATIVE MANAGEMENT OF NCDs BY DISTRICT HEALTH SYSTEM IN THE PHANOM DISTRICT, SURATHANI PROVINCE

จิตติกร ผลแก้ว 5437346 ADPM/M

สม.ม.

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์: บังอร เทพเทียน, Ph.D., สุพัตรา ศรีวิษชากร, Ph.D.

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงคุณภาพ นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลลัพธ์ และการบริหารจัดการ โรคไม่ติดต่อ (เบาหวาน/ความดันโลหิตสูง) ของอำเภอพนม จังหวัดสุราษฎร์ธานี เก็บรวบรวมข้อมูลแบบผสมผสาน โดยรวบรวมข้อมูลจากเอกสาร และรายงานที่เกี่ยวข้องในรอบ 3 ปีที่ผ่านมา (2555 - 2557) สัมภาษณ์เจาะลึกสัมภาษณ์กลุ่มกับผู้บริหาร ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้อง ทั้งในระดับจังหวัด อำเภอ และเขตตำบล รวมทั้งผู้มารับบริการ และจัดประชุมเชิงปฏิบัติการกับหน่วยงาน องค์กรและบุคคลที่มีส่วนได้ส่วนเสีย เพื่อรับฟังเสียงสะท้อนเกี่ยวกับข้อมูลทั้งหมด รวมทั้งตรวจสอบข้อมูลกับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อความถูกต้องและเที่ยงตรง

ผลการศึกษาพบว่า นโยบายและมาตรการต่าง ๆ ในการดำเนินงานโรคไม่ติดต่อเรื้อรังของอำเภอพนมมาจากหน่วยงานระดับประเทศได้แก่กระทรวงสาธารณสุข (สธ.) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (สปสช.) และ สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.) เป็นส่วนใหญ่ โดย สธ. และ สปสช.เป็นหน่วยงานหลักที่มีระบบการจัดทำยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการที่มีความชัดเจน สปสช. มีการจัดระบบการดำเนินการ การประเมินผลและการสนับสนุนงบประมาณตามเกณฑ์คุณภาพมาตรฐานการบริการที่ชัดเจน สสส. สนับสนุนการดำเนินกิจกรรมด้านส่งเสริมป้องกันโรคในระดับเขตและจังหวัดแยกเป็นแผนงาน โครงการตามภารกิจของแต่ละกรม และแยกภารกิจไปตามโครงสร้างบทบาทหน้าที่รับชอบของแต่ละฝ่ายโดยฝ่ายควบคุมโรครับผิดชอบโครงการด้านการดูแลรักษา งานสุขศึกษารับผิดชอบต่องานด้าน โครงการหมู่บ้านปรับเปลี่ยนพฤติกรรมลดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และงานส่งเสริมสุขภาพรับผิดชอบต่อโครงการคลินิกไร้พุง(DIET&PHYSICAL ACTIVITY CLINIC:DPAC)ซึ่งขาดการผสมผสานในการดำเนินกิจกรรมในทางปฏิบัติให้มีความต่อเนื่องและสอดคล้องกันอย่างชัดเจนเชื่อมโยงกับหน่วยบริการระดับอำเภอ โดยเครือข่ายบริหารงานสาธารณสุขระดับอำเภอประกอบด้วย โรงพยาบาลพนม สำนักงานสาธารณสุขอำเภอพนม โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล ภาควิชาอายุรศาสตร์และภาควิชาสังคม ในอำเภอพนม เป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการแปลงนโยบายลงสู่การปฏิบัติต่อประชาชนกลุ่มเป้าหมายในชุมชน ผ่านกลไกระบบสุขภาพอำเภอ ด้วยยุทธศาสตร์ PHANOM Project มี คณะกรรมการโรคเรื้อรังระดับอำเภอและกำหนดแผนงานและกิจกรรมในภาพรวม แต่การดำเนินมาตรการกิจกรรมด้านการเฝ้าระวังส่งเสริมสุขภาพและควบคุมโรคเรื้อรังแต่ยังขาดความครอบคลุม เข้มข้นและต่อเนื่องรวมถึงขาดการติดตามประเมินผลที่ชัดเจน ส่วนการดำเนินกิจกรรมด้านการดูแลรักษาผู้ป่วยโรคเรื้อรังมีการดำเนินการ NCD Clinic คุณภาพ ที่ผ่านเกณฑ์การประเมินมาตรฐานในระดับดี ดังนั้นการพัฒนาสุขภาพอำเภอควรมุ่งเน้นที่งานด้านป้องกันควบคุม โรคมากขึ้นรวมทั้งพัฒนาตัวชี้วัดร่วมกันเพื่อให้การทำงานด้านนี้ในพื้นที่มีเป้าหมายที่ชัดเจน ความเข้มข้น และต่อเนื่องมากขึ้น

171 หน้า